

Dimittendundersøgelse

2013

CBS

Daguddannelserne

Indhold

Indhold	1
Kort om undersøgelsen og læsning af rapporten	2
Konklusion	4
Baggrundsvariabler	6
Arbejds-mæssig status	7
Din vej ind på arbejdsmarkedet	15
Balance mellem kompetencer tillært på studiet og siden brugt i erhvervs-livet	19
Videreuddannelse	22
Tilknytning til CBS	25

Kort om undersøgelsen og læsning af rapporten

CBS har gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt de kandidater der færdigjorde deres uddannelse i perioden 2008 – 2012. Undersøgelsen er med til at belyse kandidaternes vej ind på arbejdsmarkedet, samt værdien af de kompetencer dimittenderne har med fra deres uddannelse på CBS.

Dataindsamling og -grundlag

1429 ud af 5236 dimittender har deltaget i undersøgelsen, hvilket giver en besvarelsesprocent på 27,3 og en statistisk usikkerhed på $\pm 2,2\%$. Det vil sige, at der er 95% sandsynlighed for, at de viste resultater, indenfor en margin på $\pm 2,2\%$, er repræsentativt med det resultatet man havde fået, hvis alle dimittender havde deltaget i undersøgelsen. Alle dimittender har modtaget et postkort med en invitation til undersøgelsen. Efterfølgende har CBS ringet til ca. en tredjedel af respondenterne med en opfordring til at deltage i undersøgelsen. Telefonnumrene har været tilfældigt udvalgt.

Ca. 10% af de potentielle respondenter opholdte sig på undersøgelsestidspunktet i udlandet. Det har vist sig meget vanskeligt at nå denne gruppe, idet folkeregisteradresser ofte har været forældet, hvilket medførte at mange postkort kom – og efter 3 måneder stadig kommer – retur. Ligeledes har det ikke i praksis været muligt at finde telefonnumre og inkludere de dimittender der bor i udlandet, i den telefoniske opfølgning. På denne baggrund er anser vi personer med ophold i udlandet som underrepræsenteret i undersøgelsen.

Sådan læses rapporten

Rapporten indeholder de spørgsmål dimittenderne er blevet bedt om at besvare, samt en sammentælling af svarene. Spørgsmålene gengives i den rækkefølge, de er blevet stillet. Spørgsmål der har indeholdt instruktioner eller åbne besvarelser, ikke er medtaget i denne rapport, og derfor forekommer der spring i tabelnumrene. Alle tabeller indeholder enten en række svarmuligheder på det samme spørgsmål, eller flere underspørgsmål indenfor samme emneområde, som vist i eksemplet herunder:

Har du allerede i dag en tilknytning til ...

	Total	Ja	Nej
... dit tidligere studiesekretariat?	710 100%	56 8%	654 92%
... dine gamle undervisere?	714 100%	113 16%	601 84%
... en dimittendforening eller et alumnenetværk?	745 100%	231 31%	514 69%

I disse tilfælde skal hver enkelt linje i tabellen læses for sig. Totalkolonnen til venstre for svarmulighederne viser, hvor mange der har svaret på lige netop dette spørgsmål. Procentberegningerne bygger i alle tabeller på de svar, der er afgivet.

Af hensyn til overskueligheden er det ikke vist, hvor mange der har udeladt at svare på et spørgsmål. Læseren kan alligevel indirekte få oplyst antallet af respondenter, der ikke har svaret ved at sammenligne basen (antallet af besvarelser) med antallet af mulige besvarelser, nemlig 1429. Visse spørgsmål har en væsentlig lavere base, som i tabellen ovenfor, nemlig i de tilfælde, hvor et spørgsmål kun er stillet til en særlig gruppe eller betinget af et tidligere svar.

Kommentarer

Dette er en kommenteret udgave af tabellerne. For at belyse de viste tal, bygger kommentarerne i flere tilfælde på analyser af tal og sammenhænge, der ikke er vist i rapportens tabeller. Dette er for eksempel tilfældet, når der i kommentarerne til en tabel uddybes, hvordan forskellige grupper af dimittender har svaret på tabellens spørgsmål.

Grafer

Flere steder er tabellerne suppleret af grafer. Disse grafer tjener udelukkende til formidling af datamaterialet, og bør ikke læses som implicite forforståelser af kausaliteten mellem de parametre der bliver afbilledet.

Åbne svar er ikke medtaget i rapporten

Flere spørgsmål har været suppleret med åbne spørgsmål, hvor dimittenderne har haft mulighed for at kommentere spørgsmålene eller angive flere svarmuligheder. Kommentarerne er ikke medtaget i denne rapport, men de nuancerer, præciserer og komplementerer undersøgelsen og bør derfor indgå i den samlede vurdering. Alle kommentarer findes i uredigeret form vedlagt i bilag 1.

Anonymitet

Alle dimittender har svaret anonymt på undersøgelsens spørgsmål, og rapporten, kommentarer og konklusioner er skrevet på en måde, der beskytter denne anonymitet.

Konklusion

Dimittenderne kommer hurtigt i arbejde

Generelt tegner dimittenderne et flot billede af uddannelserne på CBS. Imponerende 97% vil anbefale andre at tage en uddannelse på CBS.

Og det ser ud til, at CBS' kandidater er hurtigere til at komme i arbejde end dimittenderne på andre universitetsuddannelser. Efter et år er 93% af en årgang i arbejde, og efter to år er tallet 98 %.

CBS uddanner til arbejdsmarkedet

I de åbne kommentarer bifalder mange dimittender den tætte relation mellem uddannelse og erhvervsliv, og når man sammenholder de kompetencer, kandidaterne har tilegnet sig på studiet, med dem de efterfølgende har haft brug for, så oplever respondenterne en god balance. De to mest erhvervsrelevante kompetencer identificerer dimittenderne som evnen til at "tilegne sig ny viden" og "analysere komplekse problemstillinger". Kompetencerne ligger henholdsvis nummer et og to på listen over kompetencer som dimittenderne i høj grad har tilegnet sig på deres studie.

Dimittenderne oplever meget teori og for få redskaber

Samtidig viser sammenstillingen af kompetencer dog også, at dimittenderne oplever at teori fylder mere på studiet, end den efterfølgende relevans på jobmarkedet måske retfærdiggør. Omvendt savner kandidaterne konkrete redskaber og evnen til at formidle deres viden til andre. Når det samtidig gælder, at kun 15% af dimittenderne oplever at få arbejde i direkte forlængelse af deres kandidatafhandling, åbner undersøgelsen for en diskussion af fordelingen og prioriteringen af klassiske akademiske discipliner overfor relevante redskabsfag. Dimittenderne peger på, at personlige kompetencer, studiejob og netværk er tre ud af de fire vigtigste faktorer for, at de kom i arbejde. Den sidste faktor er "akademiske kompetencer". Også dette kan ses som et argument for, at gentænke den kompetence portefolie dimittenderne i fremtiden skal have med fra CBS. Vi har i nærværende rapport kun analyseret de gennemgående resultater fra CBS's uddannelser som helhed, hvorfor billedet vil blive anderledes hvis man ser på de enkelte uddannelser hver for sig.

De mindst engagerede studerende er en vigtig målgruppe

De dimittender der ikke får job indenfor deres uddannelsers klassiske ansættelsesområde, er mindre tilbøjelige til at anbefale deres uddannelser til andre. Det tyder på, at muligheden for at få et job på baggrund af sin uddannelse er vigtig, i forhold til hvordan man efterfølgende vurderer den. Samtidig viser det sig, at de studerende der ikke får job indenfor uddannelsernes typiske ansættelsesområder, generelt i ringere omfang tilegner sig de kompetencer på deres studier, som undersøgelsen spørger ind til. Det indikerer, at der kan være tale om mindre engagerede

studerende, mens det samtidig står klart, at netop denne målgruppe og dens vej ud på arbejdsmarkedet er vigtig, hvis CBS vil forbedre resultaterne i fremtidige dimittendundersøgelser.

Rigtig mange vil gerne bevare forbindelsen til CBS

Endelig viser undersøgelsen, at rigtig mange dimittender gerne vil bevare kontakten til CBS, og at der dermed er et stærkt grundlag for at udvide og forbedre alumneaktiviteterne. Næsten fire ud af fem dimittender vil gerne fastholde kontakten og næsten 90% af denne gruppe enten er, eller vil gerne være medlem af CBS Alumni. Man skal dog i denne sammenhæng se på undersøgelsens store bortfald i form af lav svarprocent.

Rapporten er retrospektiv – og erhvervsorienteret

Denne rapport gør det muligt at lære af fortiden, men ikke at spå om fremtiden. Resultaterne bygger på dimittendernes erindringer af studietiden og oplevelser de første år på arbejdsmarkedet i årene 2009 til 2012. Resultaterne kan derfor bedst bruges som beslutningsgrundlag for udvikling af CBS' uddannelser på områder, der ikke relaterer sig til områder på arbejdsmarkedet, som kan ændre sig markant. Samtidig er det vigtigt at understrege, at værdien af kompetencer som ikke umiddelbart er erhvervsrelaterede, er dårligt dokumenteret i denne undersøgelse. Det kan eksempelvis være tilegnelsen af interkulturelle kompetencer. Her spiller det selvfølgelig også ind, at en del af de dimittender for hvem de internationale kompetencer er vigtige, opholder sig i udlandet og som nævnt, er underrepræsenteret i undersøgelsen.

Baggrundsvariabler

Tabel 1: Sprog

	Total
Base	1429
Dansk	1314 92%
English	115 8%

Langt de fleste dimittender har besvaret skemaet på dansk. På en række af undersøgelsens øvrige spørgsmål viser det sig, at der er signifikante forskelle på de svar, der er afgivet på henholdsvis engelsk og dansk.

Tabel 3: Hvilket år dimitterede du fra CBS?

	Total
Base	1409
2008 eller tidligere	14 1%
2009	273 19%
2010	442 31%
2011	489 35%
2012	191 14%

Dimittender fra 2010 og 2011 er stærkest repræsenteret i undersøgelsen. Ligesom sprog, spiller også dimittendernes årgang en rolle for deres udsagn på flere af de følgende spørgsmål.

Bemærk, at det på baggrund af datasammenkørsler er muligt at krydse besvarelserne med flere baggrundsvariable som køn, uddannelse, alder, indkomst etc. Dette ligger dog udenfor rammerne af denne rapport.

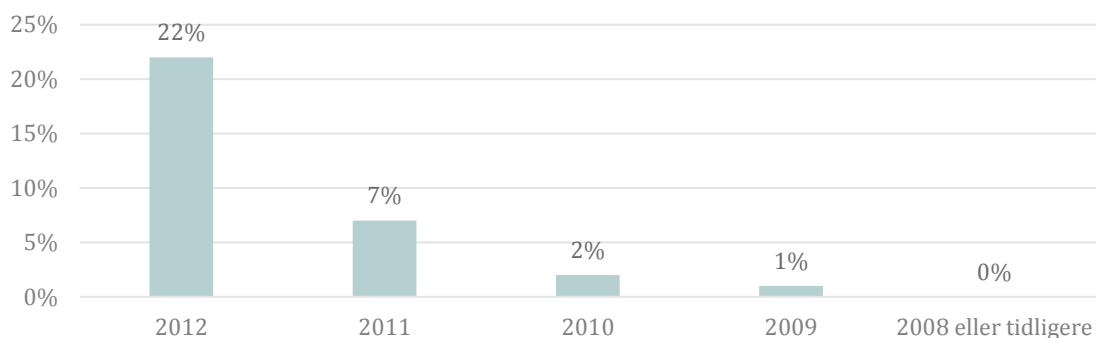
Arbejdsmaessig status

Tablet 4: Er du, eller har du været i arbejde efter du færdiggjorde din uddannelse på CBS?

	Total
Base	1406
Jeg er i arbejde (herunder deltidsansat, barsel/forældreorlov hvor du modtager løn fra din arbejdsgiver)	1162 83%
Jeg er selvstændig (herunder freelance)	46 3%
Jeg har været i arbejde, men er nu arbejdsløs (herunder i løntilskud, virksomhedspraktik eller på barselsdagpenge udbetalt af kommunen)	75 5%
Jeg har været arbejdsløs/ledig siden jeg dimitterede (herunder i løntilskud, virksomhedspraktik eller på barselsdagpenge udbetalt af kommunen)	89 6%
Jeg er i gang med en fuldtidsuddannelse (fx. Ph.d./Erhvervs-Ph.d.)	15 1%
Andet, angiv hvilket:	19 1%

Over fire femtedele af alle dimittender er i arbejde. Tallene dækker dog over store forskelle mellem årgangene. Kun godt to tredjedele af dimittenderne fra 2012 er i arbejde, hvilket er signifikant lavere end de øvrige årgange. Ikke overraskende er årgang 2012 også overrepræsenteret blandt kandidater, der har været arbejdsløse siden afslutningen af deres uddannelse. 22% af respondenterne fra årgang 2012, mod 7% fra årgang 2011. For de øvrige årgange er det under 2% af respondenterne, der har været arbejdsløse siden de dimitterede. 5% af alle respondenter har været i arbejde, men er igen uden job – dette tal er det samme for alle årgange. 3% af respondenterne karakteriserer sig selv som selvstændige, 1% er under uddannelse og 1% svarer ”Andet”. Andet dækker over sygemeldinger, barselsorlov og forskellige former for omskoling til andre erhverv.

Restarbejdsløshed fordelt på dimittendårgang

Mindre end et år efter dimittenders afsked med CBS er næsten en fjerdedele uden job. Det tal falder markant, så kun 7% betragter sig selv som arbejdsløse efter et år, og efter to år er tallet nede

på 2%. Uanset om man sammenligner med beskæftigelsestallene for alle akademikere eller kun for DJØF'ere, klarer dimittenderne fra CBS sig bedre end landsgennemsnittet¹.

Tabel 6: Hvordan vil du beskrive dit ansættelsesforhold? Hvis du er ansat i flere jobs, beder vi dig besvare følgende spørgsmål ud fra det job, hvor du har flest arbejdstimer.

	Total
Base	1136
Fastansat/trainee	1010 89%
Projektansat/tidsbegrænset ansat	75 7%
Ansæt i vikariat	45 4%
Andet	6 1%

Blandt de beskæftigede dimittender er langt de fleste ansat i en fast stilling. Der er en signifikant sammenhæng mellem dimittendår og sandsynligheden for at være fastansat. 81 % af dimittenderne fra årgang 2012 er fastansat, mens tallet er 95 % for årgang 2009. Omvendt er der flere nyuddannede, der er ansat i projektstillinger eller vikariater.

Tabel 7: Hvad er årsagen til, at du er startet som selvstændig/freelance? Sæt max. 3 krydser (Rangeret)

	Total
Base	46
Bedre mulighed for at tilrettelægge egen arbejdstid	26 57%
Realisering af drømme	24 52%
Flere/andre faglige og personlige udfordringer	22 48%
Jeg havde en god idé til et nyt produkt/serviceydelse	13 28%
Forventning om høj indtægt	12 26%
Udsigt til større ansvar end som ansat	12 26%
Jeg har ikke kunnet få anden beskæftigelse	9 20%

Bemærk at procenten er angivet som andel af svarpersoner der har afgivet det pågældende svar.

¹ <http://www.ac.dk/politik/beskaeftigelse-og-arbejdsmarked/ac%E2%80%99s-ledighedsstatistik/ledighed-januar-2013.aspx>

46 respondenter, svarende til 3% af populationen, oplyser, at de er selvstændige. Det ser ud til, at der er tre særligt vigtige grunde til dette valg: Bedre mulighed for at tilrettelægge egen arbejdstid, realisering af drømme og en anden sammensætning af udfordringer. Omkring hver anden respondent nævner disse punkter. Bemærk springet ned til de følgende punkter, som nævnes væsentligt sjældnere.

Table 8: I hvor høj grad vurderer du, at følgende faktorer har betydning for, at du i øjeblikket er uden arbejde?

	Total	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke
Der er stor konkurrence om de jobs jeg søger	161 100%	139 86%	18 11%	2 1%	2 1%
Det er for kort tid siden jeg dimittede til at kunne svare på spørgsmålet	156 100%	1 1%	6 4%	24 15%	125 80%
Der har ikke været et job, jeg har været interesseret i at søge	156 100%	4 3%	15 10%	30 19%	107 69%
Min uddannelse er ikke god nok, jeg mangler kompetencer	156 100%	10 6%	42 27%	47 30%	57 37%
Jeg mangler erhvervs erfaring	162 100%	81 50%	43 27%	21 13%	17 10%
Jobmulighederne ligger for langt fra min bopæl	156 100%	0 0%	2 1%	38 24%	116 74%
Der bliver ikke opslået job inden for mit uddannelsesområde	160 100%	8 5%	30 19%	40 25%	82 51%
Jeg er ikke god nok til at skrive ansøgninger og gå til samtale	158 100%	2 1%	33 21%	65 41%	58 37%

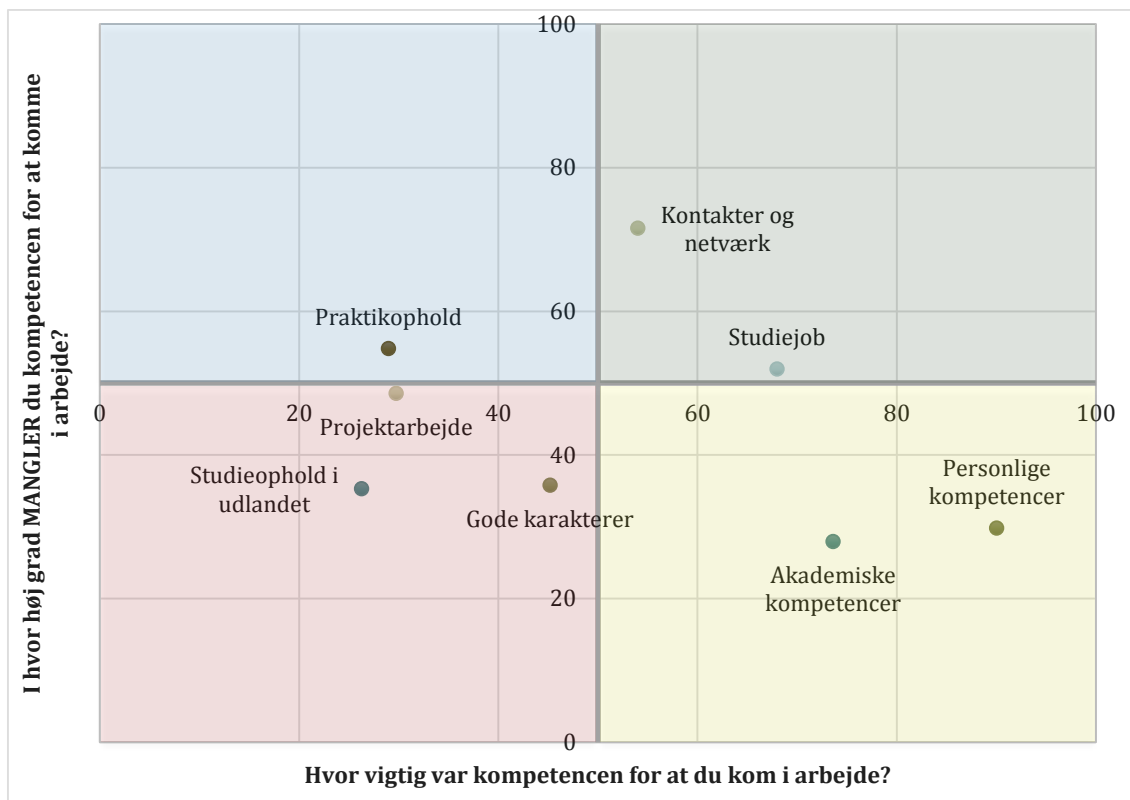
Arbejdsløse dimittender peger på én altoverskyggende grund til situationen: Den store konkurrence om arbejdspladserne. Dette udsagn vurderer hele 97% af respondenterne i høj grad eller i nogen grad har betydning for deres jobsituation. Godt hver fjerde kandidat oplever, at de mangler erhvervs erfaring, og de årsager som flest således peger på som en forklaring af deres jobsituation, er områder CBS ikke har indflydelse på. Der er et stort spring ned til kvaliteten af uddannelsen, som en tredjedel oplever som en årsag til, at de er uden arbejde. Mellem en femtedel og en fjerdedel peger på, at de ikke er gode nok til at skrive ansøgninger og gå til samtale – eller at der ikke er slået job op indenfor deres uddannelsesområde.

Tabel 9: I hvor høj grad mangler du følgende?

	Total	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke
Fagspecifikke kompetencer	51 100%	13 25%	25 49%	10 20%	3 6%
Akademiske kompetencer (metode, overblik, analytisk sans)	51 100%	1 2%	8 16%	29 57%	13 25%
Personlige kompetencer	52 100%	4 8%	7 13%	25 48%	16 31%
Erfaringer fra praktikophold	52 100%	17 33%	10 19%	16 31%	9 17%
Erfaringer fra projektarbejde	52 100%	7 13%	19 37%	16 31%	10 19%
Erfaringer fra studieophold i udlandet	51 100%	9 18%	7 14%	15 29%	20 39%
Erfaringer fra studiejob	51 100%	16 31%	11 22%	9 18%	15 29%
Kontakter og netværk	51 100%	17 33%	23 45%	9 18%	2 4%
Gode karakterer	51 100%	2 4%	14 27%	23 45%	12 24%

De 52 respondenter der i spørgsmål 8 angav uddannelsens kvalitet som årsag til arbejdsløshed, er blevet bedt om at svare på dette spørgsmål.

Gruppen peger på manglende kontakter og netværk som den vigtigste enkeltforklaring på, at de står udenfor arbejdsmarkedet. En tredjedel peger på at de "I høj grad" mangler netværk, mens 45% peger på at de "I nogen grad" gør det. Næsten tre fjerdedele af kandidaterne vurderer, at de i høj grad eller i nogen grad mangler fagspecifikke kompetencer, mens godt halvdelen oplever at mangle erfaringer fra praktikophold, studiejobs og erfaringer fra projektarbejde. Akademiske- og personlige kompetencer opleves sammen med gode karakterer og studieophold i udlandet at spille en mindre rolle.

- Forhold/kompetencer som de arbejdsløse oplever at mangle, og som de arbejdende oplever er vigtige for at komme i arbejde.
- Forhold/kompetencer som de arbejdsløse besidder, og som de arbejdende oplever som vigtige for at komme i arbejde.
- Forhold/kompetencer som de arbejdsløse besidder, men som de arbejdende IKKE tillægger nogen stor betydning for at komme i arbejde.
- Forhold/kompetencer som de arbejdsløse oplever at mangle, men som de arbejdende IKKE tillægger nogen stor betydning for at komme i arbejde.

De arbejdssøgende kandidaters besvarelser i tabel 9, kan sammenlignes med de erhvervsaktives besvarelser i tabel 17. I tabel 17 har kandidater i arbejde vurderet hvor vigtige de samme faktorer var for at komme i arbejde. For hver kompetence har vi udregnet en score ved at tildele besvarelsen "I høj grad" 100 point, "I nogen grad" 75 point, "I mindre grad" 25 point og "slet ikke" 0 point. Grafens x-akse viser hvilken score kandidaterne i arbejde har givet kompetencerne. En høj score betyder, at forholdet/kompetencen vurderes som vigtig for at komme i arbejde. Grafens y-akse viser hvordan de arbejdsløse kandidater har vurderet forholdene. Her betyder en høj score, at respondenterne oplever at mangle kompetencen for at komme i arbejde. I det øverste højre kvadrant findes de kompetencer/forhold, som de arbejdssøgende oplever at mangle, og som de arbejdende oplever som vigtige for at komme i arbejde. Her findes "Kontakter og netværk" og "studiejobs". To forhold som typisk ligger udenfor universitetets kerneydelse, men som kan være afgørende for at få flere dimittender hurtigere i arbejde.

Tabel 11: Hvilket universitet er du indskrevet på?

	Total
Base	15
Copenhagen Business School	11 73%
Danmarks Tekniske Universitet	1 7%
IT Universitetet	0 0%
Københavns Universitet	1 7%
Roskilde Universitet	0 0%
Syddansk Universitet	0 0%
Aalborg Universitet	0 0%
Aarhus Universitet	0 0%
Andet, angiv hvilket:	2 13%

Af de 15 dimittender der er i gang med en ph.d.uddannelse, er de 11 indskrevet på CBS. Én er indskrevet på DTU og én er indskrevet på Københavns Universitet. To er indskrevet på udenlandske universiteter.

**Tabel 13: Hvilket område arbejder din virksomhed/organisation mest indenfor?
Vælg det område der passer bedst (Rangeret)**

	Total
Base	1204
Andet, angiv hvilket	226 19%
Finansiering og forsikring	201 17%
Vidensservice (fx rådgivning)	141 12%
Information og kommunikation	140 12%
Industri (fx medicinalindustri og biotek)	99 8%
Handel (inkl. detailhandel og butikskæder)	97 8%
Offentlig administration	87 7%
Transport (logistik)	38 3%
Undervisning	36 3%
Interessevaretagelse (fx foreninger og interesseorganisationer)	36 3%
Bygge og anlæg	20 2%
Renovation, energi- og vandforsyning	18 1%
Sundhed og socialvæsen	15 1%
Kultur og fritid	13 1%
Hoteller og restauranter (inkl. kæder)	9 1%
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	9 1%
Landbrug, skovbrug og fiskeri	8 1%
Ejendomshandel og udlejning	6 0%
Råstofindvending	5 0%

De fleste respondenter angiver at arbejde i virksomheder, der arbejder med "andet". En gennemlæsning af kommentarerne viser, at dette ofte dækker over rådgivning, IT, medierelateret arbejde og arbejde på forskellige offentlige institutioner. De tilbageværende svar viser, at CBS'

dimittender oftest får arbejde indenfor finanssektoren, arbejder med rådgivning eller anden vidensservice, eller arbejde med information og kommunikation.

**Table 15: Hvilke af disse funktioner beskriver bedst de opgaver, du arbejder med?
Sæt ét kryds på den funktion, der fylder den største del af din arbejdstid**

	Total
Base	1156
Økonomi-, finans- og regnskab	295 26%
Markedsføring/reklame/external relations	169 15%
Andet, angiv hvilket:	99 9%
Administration og sekretariatsbetjening	85 7%
IT (projektledelse, support, udvikling, implementering, etc.)	81 7%
Ledelse og strategi	79 7%
Rådgivning/vejledning	78 7%
HR-opgaver	68 6%
Jura	40 3%
Indkøb og logistik	38 3%
Forskning og analyse	32 3%
Produktudvikling/innovation	28 2%
Trainee/graduate	22 2%
Undervisning	19 2%
Politisk interessevaretagelse	15 1%
Oversættelse og tolkning	8 1%

Mere end hver fjerde dimittend arbejder med økonomi, finans og regnskab, mens 15% angiver at de arbejder med markedsføring/reklame/external relations. Kategorien "andet" dækker blandt andet over salg, kommunikation, projektstyring, analyse og udvikling.

Din vej ind på arbejdsmarkedet

Tabel 17: I hvor høj grad var følgende forhold afgørende for, at du fik dit første job?

	Total	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke
Fagspecifikke kompetencer	1118 100%	434 39%	441 39%	193 17%	50 4%
Akademiske kompetencer (metode, overblik, analytisk sans)	1121 100%	450 40%	439 39%	184 16%	48 4%
Personlige kompetencer	1124 100%	784 70%	294 26%	30 3%	16 1%
Erfaringer fra praktikophold	1104 100%	145 13%	164 15%	208 19%	587 53%
Erfaringer fra projektarbejde	1104 100%	95 9%	199 18%	337 31%	473 43%
Erfaringer fra studieophold i udlandet	1103 100%	101 9%	178 16%	221 20%	603 55%
Erfaringer fra studiejob	1113 100%	542 49%	230 21%	169 15%	172 15%
Kontakter og netværk	1106 100%	393 36%	205 19%	203 18%	305 28%
Gode karakterer	1110 100%	153 14%	352 32%	339 31%	266 24%

Disse spørgsmål er stillet til respondenter der er, eller har været i arbejde. Dimittenderne vurderer, at personlige kompetencer var vigtigere end noget andet forhold for deres vej ind på arbejdsmarkedet. Akademiske- og fagspecifikke kompetencer vurderes som de næst-vigtigste, mens også studiejob tillægges en stor betydning. Praktikophold, projektarbejde, udlandsophold og gode karakterer opleves af over halvdelen af respondenterne som mindre vigtige for at få arbejde. Indholdet af tabel 17 er delvist præsenteret sammen med indholdet af tabel 9 i figuren på side 11.

Tabel 19: Har du haft job i udlandet, siden du afsluttede din uddannelse? Du kan sætte flere krydser

	Total
Base	1259
Nej	1112 87%
Ja, i Europa	109 9%
Ja, i Nordamerika	23 2%
Ja, Asien	18 1%
Ja, i Sydamerika	5 0%
Ja, i den øvrige verden	15 1%

13% af svarpersonerne har eller har haft et arbejde udenfor Danmark. Langt de fleste i et andet europæisk land. Ikke overraskende svarer respondenter, der har deltaget i undersøgelsen på engelsk, langt oftere arbejde i udlandet. Her er tallet 50% overfor 10% af de respondenter, der udfyldte skemaet på dansk.

Tabel 20: Hvordan er den faglige sammenhæng mellem din uddannelse og din nuværende beskæftigelse?

	Total
Base	1200
Jobbet ligger i direkte forlængelse af min kandidatafhandling	182 15%
Jobbet ligger inden for min uddannelses traditionelle ansættelsesområde	653 54%
Jobbet ligger uden for min uddannelses traditionelle ansættelsesområde, men kræver generelle/faglige kompetencer fra min videregående uddannelse	305 25%
Der er ingen faglig sammenhæng mellem min uddannelse og mit nuværende job	60 5%

15% af dimittenderne svarer, at deres job ligger i direkte forlængelse af deres kandidatafhandling, mens yderligere 54% svarer, at deres arbejde ligger indenfor uddannelsens traditionelle ansættelsesområde. Tilbage er 25% som vurderer, at deres arbejde ligger udenfor deres uddannelses traditionelle ansættelsesområde og 5% der slet ikke oplever sammenhæng mellem uddannelse og beskæftigelse. Eksempler på job der ligger udenfor uddannelsens traditionelle ansættelsesområde, men som relativt ofte er aktuelle, er undervisningsstillinger og stillinger i den offentlige administration. Det viser sig, at der opleves en signifikant sammenhæng mellem om det lykkedes at få job indenfor uddannelsens traditionelle ansættelsesområde, og hvorvidt dimittenderne vil anbefale uddannelsen til andre.

Tabel 21: I hvilken grad har du tilegnet dig følgende kompetencer I DIT STUDIUM?

	Total	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke
Teoretisk viden inden for mit fagområde	1376 100%	748 54%	488 35%	123 9%	17 1%
Metodiske færdigheder inden for mit fagområde	1375 100%	514 37%	640 47%	194 14%	27 2%
Evnen til at analysere komplekse problemstillinger	1378 100%	823 60%	447 32%	93 7%	15 1%
Evnen til at arbejde projektorienteret	1377 100%	502 36%	558 41%	273 20%	44 3%
Evnen til at tilegne mig ny viden	1376 100%	886 64%	425 31%	55 4%	10 1%
Evnen til at kunne arbejde kreativt og innovativt	1375 100%	252 18%	525 38%	483 35%	115 8%
Evnen til at arbejde i teams	1376 100%	521 38%	569 41%	245 18%	41 3%
Evnen til at samarbejde på tværs af kulturer	1374 100%	372 27%	403 29%	397 29%	202 15%
Evnen til at formidle min viden til andre	1374 100%	363 26%	649 47%	307 22%	55 4%

De tre væsentligste kompetencer, som de studerende tilegner sig på studiet, er ifølge dimittenderne:

- tilegnelse af ny viden
- evnen til at analysere komplekse problemstillinger
- teoretisk viden indenfor et fagområde.

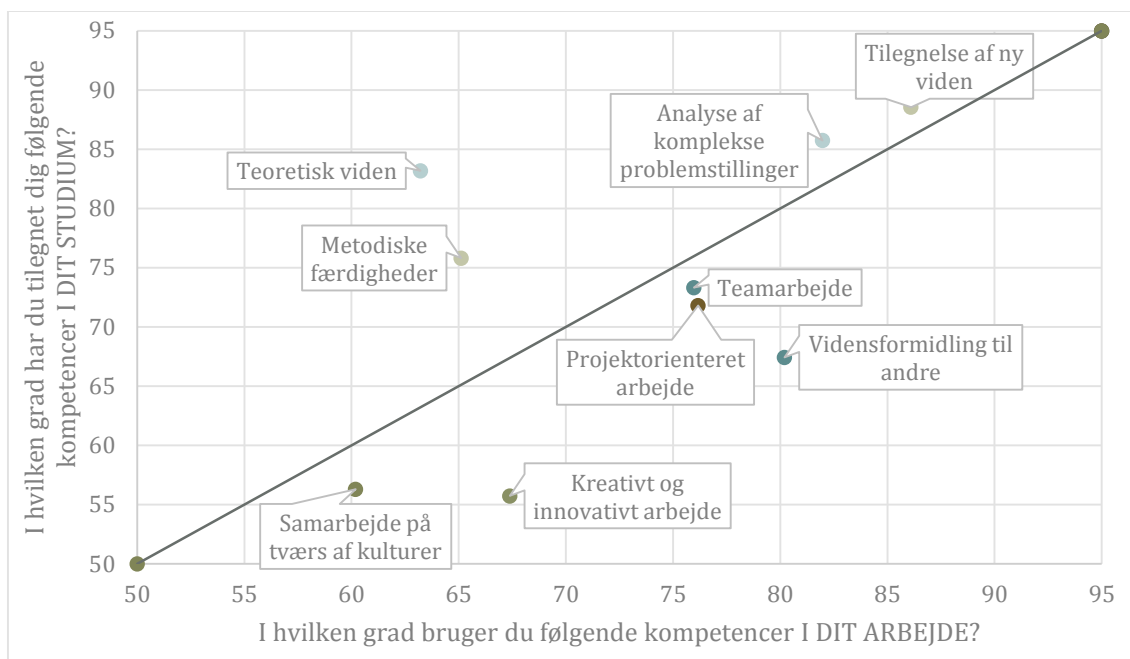
Mellem 90 og 95% af svarpersonerne har ”I høj grad” eller ”i nogen grad” tilegnet sig disse kompetencer. Herefter er der et spring ned til metodiske færdigheder, evnen til at arbejde i teams, evnen til at arbejde projektorienteret og evnen til at formidle sin viden. Disse kompetencer har mellem 74 og 84% af respondenterne i væsentlig grad tilegnet sig. Nederst på listen er evnen til at arbejde på tværs af kulturer og arbejde kreativt og innovativt. Disse evner oplever godt halvdelen af svarpersonerne at have tilegnet sig på studiet.

Tabel 22: I hvilken grad bruger du følgende kompetencer I DIT ARBEJDE?

	Total	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke
Teoretisk viden inden for mit fagområde	1199 100%	341 28%	450 38%	318 27%	90 8%
Metodiske færdigheder inden for mit fagområde	1194 100%	328 27%	504 42%	286 24%	76 6%
Evnen til at analysere komplekse problemstillinger	1198 100%	679 57%	363 30%	123 10%	33 3%
Evnen til at arbejde projektorienteret	1198 100%	606 51%	346 29%	188 16%	58 5%
Evnen til at tilegne mig ny viden	1200 100%	742 62%	363 30%	76 6%	19 2%
Evnen til at kunne arbejde kreativt og innovativt	1198 100%	395 33%	459 38%	272 23%	72 6%
Evnen til at arbejde i teams	1200 100%	535 45%	446 37%	169 14%	50 4%
Evnen til at samarbejde på tværs af kulturer	1197 100%	402 34%	325 27%	299 25%	171 14%
Evnen til at formidle min viden til andre	1197 100%	624 52%	400 33%	144 12%	29 2%

Dimittenderne bruger særligt tre kompetencer i deres arbejde: De tilegner sig ny viden, de analyserer komplekse problemstillinger og de formidler deres viden til andre. Mellem 85 og 92% af respondenterne vurderer at de "I høj grad" eller "I nogen grad" bruger disse kompetencer. Herefter er der et lille spring ned til "Evnen til at arbejde projektorienteret" og "Evnen til at arbejde i teams" som omkring fire ud af fem i væsentlig grad bruger i deres arbejde. Samarbejde på tværs af kulturer er den kompetence som færrest bruger i deres arbejde, mens ca. to tredjedele af kandidaterne trækker på viden og metode indenfor deres fagområde og tre fjerdedele trække på evnen til at arbejde kreativt og innovativt. Tabellens resultater er bearbejdet og sammenholdt med resultaterne i tabel 21 i figuren på næste side.

Balance mellem kompetencer tillært på studiet og siden brugt i erhvervslivet

Figuren viser balancen mellem de kompetencer dimittenderne tilegner sig på studiet, og siden har brug for i erhvervslivet. For hver kompetence har vi udregnet en score ved at tildele besvarelsen "I høj grad" 100 point, "I nogen grad" 75 point, "I mindre grad" 25 point og "slet ikke" 0 point. Grafens x-akse viser i hvilken grad kandidaterne bruger kompetencerne i deres arbejde. Grafens y-akse viser i hvilken grad kandidaterne oplever at tilegne sig kompetencerne på studiet. Jo tættere en kompetence er på den diagonale linje, jo bedre opleves balancen. Jo længere en kompetence er afbilledet mod højre, jo oftere har kandidaterne haft brug for den i deres arbejde, og jo højere kompetencen ligger, jo mere har man tilegnet sig den på studiet. Tre pointer træder frem:

Dimittenderne får de mest efterspurgte kompetencer med fra studiet

De to kompetencer som flest kandidater oplever at bruge i deres arbejde er "Tilegnelse af ny viden" og "Analyse af komplekse problemstillinger". Begge kompetencer oplever dimittenderne i høj grad at have tilegnet sig på studiet.

Overskud af teoretisk viden og metodiske færdigheder

Samtidig viser figuren at "Teoretisk viden" og "Metodiske kompetencer" ligger relativt langt fra det teoretiske balancepunkt på den diagonale linje. Det indikerer, at disse kompetencer måske fylder mere på studiet end efterspørgslen hos arbejdsgiverne retfærdiggør.

Underskud af vidensformidling og innovation

Endelig viser figuren at "Vidensformidling (...)" og "Kreativt og innovativt arbejde" ligger relativt langt under den sorte linje. Det indikerer at dimittenderne ikke har tilegnet sig disse kompetencer på studiet i det omfang, de efterfølgende har haft brug for dem i deres arbejde.

Tabel 24: Hvilke af nedenstående forhold havde styrket dig endnu bedre til mødet med arbejdsmarkedet? Sæt max 5 krydser

	Total
Base	1359
Opgaveløsning i samarbejde med virksomhederne	724 53%
Flere praktiske fag (fx. sprog, IT, regnskab, projektstyring)	582 43%
Coaching/personlig udvikling	505 37%
Bedre mulighed for praktik	488 36%
Flere konkrete cases i undervisningen	449 33%
Flere gæsteundervisere fra erhvervslivet	398 29%
Bedre karrierevejledning (om mulighederne på jobmarkedet)	390 29%
Redskaber/undervisning i ledelse	234 17%
Flere undervisningstimer	232 17%
Flere krav til den enkelte studerende	222 16%
Bedre studievejledning (om valg undervejs etc.)	183 13%
Teknologi i undervisningen	160 12%
En højere grad af tværfaglighed	146 11%
Mere undervisning på engelsk	134 10%
Flere internationale undervisere	129 9%
Andet, angiv hvilket:	115 8%
Bedre mulighed for udlandsophold	101 7%
Mere teori	95 7%
Flere diskussioner, samarbejde og gruppearbejde med internationale studerende	91 7%
Mere gruppearbejde	50 4%
Mindre valgfrihed ift. fagsammensætning	36 3%

Bemærk at procenten er angivet som andel af svarpersoner der har afgivet det pågældende svar.

Dimittenderne vurderer, at de bliver bedre rustede til mødet med arbejdsmarkedet, hvis deres uddannelser i højere grad bygger bro til erhvervslivet i form af samarbejder om opgaveløsning, praktik og via gæsteforelæsere. Samtidig efterspørges en række konkrete og praktiske elementer som redskabsfag, mere case baseret undervisning – men også personlig coaching og bedre karrierevejledning. Især den fjerdedel af respondenterne, der ikke har fået arbejde indenfor deres fags traditionelle områder efterspørger mere karrierevejledning.

Tabel 26: Vil du anbefale andre at tage en uddannelse på CBS?

	Total
Base	1368
Ja	1329 97%
Nej	39 3%

Næsten alle respondenter vil anbefale CBS til andre. Det kan ses som et udtryk for en bred tilfredshed med de uddannelser, dimittenderne har erhvervet sig. Blandt de der svarer ”nej”, er der en klar overrepræsentation af dimittender, der ikke er i arbejde. Sammenhængen mellem arbejdsstatus og villighed til at anbefale CBS er signifikant. Det ser samtidig ud til, at også dimittendernes udbytte af studiet har betydning for, hvor villige de er til at anbefale CBS. De kandidater der svarer ”nej” til dette spørgsmål svarer generelt at de i mindre grad har tilegnet sig de kompetencer, der er nævnt i tabel 21, når man sammenligner med de dimittender der gerne vil anbefale CBS.

Tabel 28: Vil du anbefale andre at tage den samme uddannelse som din fra CBS?

	Total
Base	1353
Ja	1137 84%
Nej	216 16%

84% af dimittenderne vil ikke bare anbefale andre at tage en uddannelse på CBS, de vil også anbefale den uddannelse, de selv har fået. Igen er der en signifikant sammenhæng mellem dimittendernes jobsituation og deres villighed til at anbefale uddannelsen til andre. Blandt dimittender der har været arbejdsløse siden de forlod CBS, vil kun to tredjedele anbefale deres uddannelse. Blandt dimittender, der har arbejdet, men nu er arbejdsløse, vil tre fjerdedele anbefale deres uddannelse. Et arbejde er imidlertid ingen garanti for, at kandidaterne vil anbefale deres uddannelse. Blandt kandidater der har fået job indenfor deres uddannelsers traditionelle ansættelsesområde, vil 90% anbefale uddannelsen. Tallet falder til 80% for kandidater, der har akademiske job, men udenfor uddannelsens traditionelle område. For kandidater der slet ikke ser nogen forbindelse mellem job og uddannelse, vil kun to tredjedele anbefale uddannelsen til andre.

Videreuddannelse

Tabel 30: Har du efter din uddannelse på CBS deltaget i efter- eller videreuddannelse på et eller flere af følgende steder? Gerne flere svar (rangeret).

	Total
Base	1350
Nej, ingen af ovenstående	427 32%
Internt kursus-/ personaleafdeling	390 29%
Privat kursusudbyder	380 28%
Udbyder af selvvalgt 6 ugers kursus	227 17%
Netværk, fx faglige selskaber	197 15%
Faglig organisation/A-kasse	169 13%
Et universitet	73 5%
Andet, angiv hvilket:	70 5%
Anden uddannelsesinstitution	56 4%

Bemærk at procenten er angivet som andel af svarpersoner der har afgivet det pågældende svar. Fire ud af fem dimittender har deltaget i en af de former for efteruddannelse, der er nævnt i spørgsmålet. En femtedel har deltaget i interne kurser på deres arbejdsplads, og ligeledes en femtedel har deltaget i kurser udbudt privat. Hver tiende har deltaget i et selvvalgt 6 ugers kursus og/eller uddannelse i netværksregi. Lidt færre har deltaget i uddannelse i deres faglige organisation. Under fem procent har deltaget i uddannelsesaktiviteter på et universitet eller en anden uddannelsesinstitution. "Andet (...)" dækker blandt andet over andre former for efteruddannelse udbudt af arbejdsgiver, selvstudier og andre aktiviteter som dimittenderne oplever giver læring, som eksempelvis selv at undervise.

Tabel 32: Overvejer du at efter- og videreuddanne dig indenfor de næste 1-2 år?

	Total
Base	1367
Ja	638 47%
Nej	643 47%
Er allerede i gang med en efter- og videreuddannelse	86 6%

Knap halvdelen af dimittenderne overvejer at videreudanne sig indenfor de næste år. Kandidater med en CM HRM overvejer i højere grad end andre overvejer at efteruddanne sig. Omvendt er dimittender fra CM EMF, CM FIR, CM MCM og CM IMM i mindre grad er tilbøjelige til at efteruddanne sig. Sammenhængen mellem uddannelse og overvejelser om efteruddannelse er signifikant med en sikkerhed på 93%.

Tabel 33: Hvilket område ville efteruddannelsen da være inden for? Sæt max 3 krydser (rangeret).

	Total
Base	637
Ledelse	247 39%
Projektledelse	213 33%
Økonomi	143 22%
Strategi	138 22%
Fagspecifikt område	115 18%
IT	104 16%
Kommunikation	87 14%
Præsentation/formidling	76 12%
Andet, angiv hvilket:	75 12%
Jura	64 10%
Forhandling	52 8%
Organisation	51 8%
Sprog	51 8%
Coaching	50 8%
Salg	28 4%

Bemærk at procenten er angivet som andel af svarpersoner der har afgivet det pågældende svar. "Ledelse" og "Projektledelse" skiller sig ud som de to områder, som flest overvejer at efter- eller videreudanne sig indenfor. Disse områder er sammen med "Coaching" de tre områder som flest CM HRM'ere overvejer at uddanne sig indenfor. Der er en signifikant sammenhæng mellem en baggrund som CM HRM'er og sandsynligheden for at ville videre- og/eller efteruddanne

sig indenfor Coaching, på samme måde som der er det for CM EMF'erne og sandsynligheden for at vælge at kvalificerer sig indenfor salg, og CM JUR'erne og sandsynligheden for at uddanne sig yderligere indenfor jura.

Tilknytning til CBS

Tabel 35: Er du interesseret i en tilknytning til CBS, andre alumner eller nuværende studerende?

	Total
Base	1365
Ja	1048 77%
Nej	317 23%

Over tre fjerdedele af kandidaterne er interesseret i en tilknytning til CBS. En smule overraskende er der ingen forskel mellem dimittendårgangene – interessen for en tilknytning aftager tilsyneladende ikke i løbet af de første fire år efter, at kandidaterne har forladt CBS. På CM EMF og CM MAT er der en signifikant lavere lyst til at bevare en tilknytning til CBS i forhold til de øvrige studier.

Tabel 38: Kunne du tænke dig at være med i CBS Alumni?

	Total
Base	1056
Ja	761 72%
Nej	119 11%
Jeg er allerede medlem	176 17%

Der er et stort potentiale for at hverve medlemmer til CBS Alumni blandt dimittenderne. Kun 11% af de dimittender, der ønsker en tættere tilknytning til CBS, ønsker ikke denne tilknytning igennem CBS Alumni. 17% er allerede medlemmer, 72% vil gerne være medlem.

Tabel 44: Hvilke aktiviteter kunne du tænke dig i din tilknytning til CBS? Gerne flere svar (rangeret)

	Total
Base	729
Faglige aktiviteter	644 88%
Rekrutterings- og karriereaktiviteter	495 68%
Mentorordning og coaching	447 61%
Sociale aktiviteter	295 40%
Sportsaktiviteter	89 12%
Andet, beskriv venligst:	22 3%

Bemærk at procenten er angivet som andel af svarpersoner der har afgivet det pågældende svar. Dimittenderne peger på at tilknytningen til CBS skal etableres via faglige -, rekrutterings- og karriereaktiviteter. Hele 88% af svarpersonerne kunne tænke sig faglige aktiviteter og 68% peger på rekrutterings- og karriereaktiviteter.

Tabel 46: Har du allerede i dag en tilknytning til ...

	Total	Ja	Nej
... dit tidligere studiesekretariat?	710 100%	56 8%	654 92%
... dine gamle undervisere?	714 100%	113 16%	601 84%
... en dimittendforening eller et alumnenetværk?	745 100%	231 31%	514 69%

Knap en tredjedel af de studerende har allerede tilknytning til en dimittendforening eller et alumnenetværk. Væsentligt færre har tilknytning til gamle undervisere og studiesekretariatet.

Tabel 49: Hvilke sociale netværksplatforme kunne du forestille dig at kommunikere på?

	Total
Base	1265
LinkedIn	962 76%
Facebook	279 22%
Google+	13 1%
Twitter	11 1%

Bemærk at procenten er angivet som andel af svarpersoner der har afgivet det pågældende svar. Mere end tre fjerdele peger på, at LinkedIn er den mest oplagte netværksplatform for kommunikation mellem CBS og dimittender.